
Trompenburg: een schip als een huis

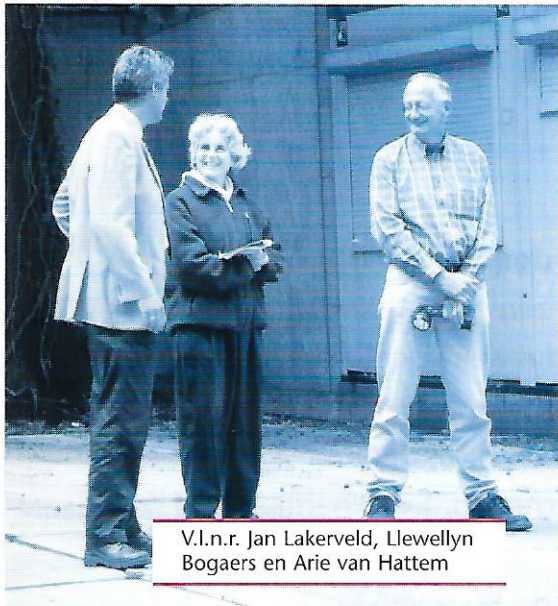
Okt. 2003, Kort Bestek

Door Llewellyn Bogaers

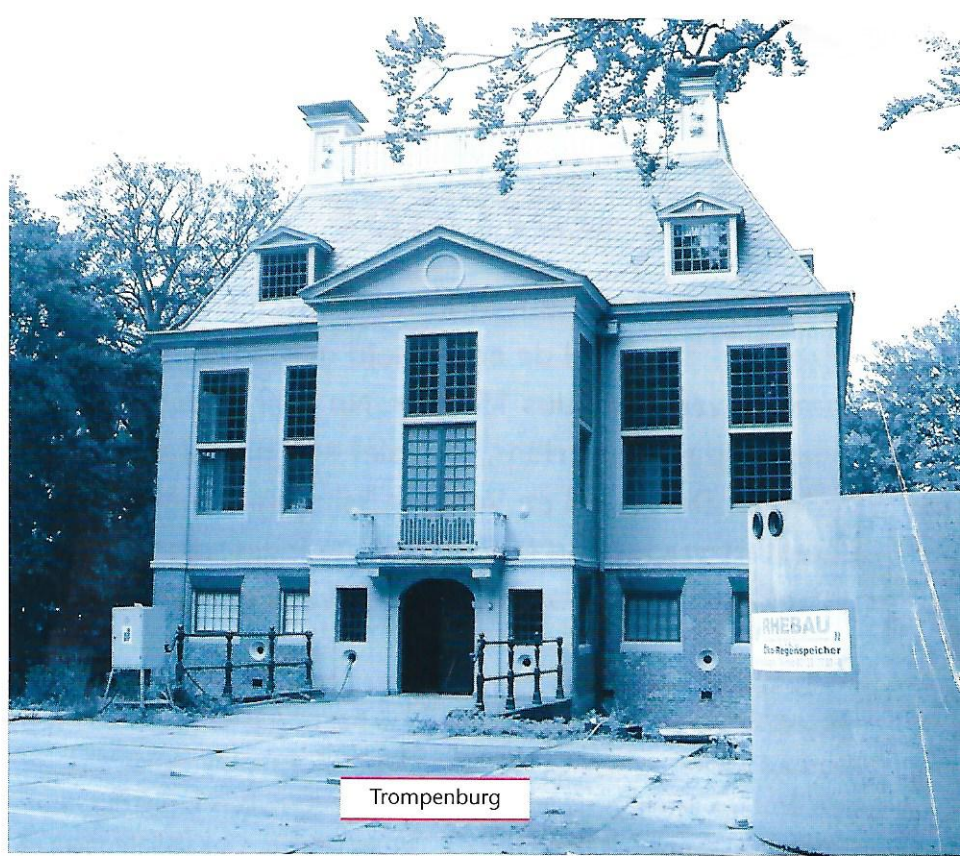
Cornelis Tromp (1629-1691) was een zeeheld. Als jongetje doorkruiste hij al met zijn vader, de admiraal Maarten Harpertsz Tromp, de zeeën. Op zijn eenentwintigste werd hij kapitein. Het was de tijd van de grote zeeslagen. De republiek vocht voor haar plaats op het wereldtoneel. Tromp bestreed zeerovers in de Middellandse zee en de Engelse en Zweedse vloot. Voor zijn heldhaftige overwinningen is hij door stadhouder-koning Willem III en de Deense koning in de adelsstand verheven. Een zeemansgraf was hem echter niet gegund. Ziekte kluisterde hem op het eind van zijn leven aan huis. Hij is bijgezet in het praalgraf van zijn vader in de Oude Kerk van Delft.

Tromp was zo verknocht aan het zeemansleven, dat hij in 's Graveland een buitenplaats liet bouwen dat op een schip leek. Als je aan komt rijden, rijst het huis op uit het water. Een smalle gang verbindt de achzijdige koepel met het vierkante woonhuis. De windvaan is uiteraard een zeilschip, het krulornament eronder doet aan opbollende zeilen denken. Trompenburg is een trots huis in classicistische stijl, maar zonder dienstbode-ingang. Dichterbij gekomen zie je iets bijzonders: de gevels zijn niet gepleisterd, doch betimmerd met opgaande planken.

De inrichting is na de installatie van de oliekachel nauwelijks veranderd. Bij het onderzoek is veel oorspronkelijk schilderwerk te voorschijn gekomen: op het plafond vliegen levensechte vogels, jachtaferelen en ranken sieren de lambrisering en de deuren zijn prachtig gehout. De beschildering in het koepelgewelf is indrukwekkend: volkeren uit de toen bekende werelddelen kijken vanaf een balustrade naar wat zich beneden afspeelt. Aan de kleding en houding is nog steeds te zien wie hier zijn

V.l.n.r. Jan Lakerveld, Llewellyn Bogaers en Arie van Hattem

Trompenburg

afgebeeld. Het is een voorafbeelding van de Verenigde Naties. Misschien heeft Tromp met de koepelzaal willen laten zien dat hij een aanhanger was van de Oranjes: de zaal lijkt op de Oranjezaal van het Huis ten Bosch in Den Haag. Maar bovenal is het huis een eerbetoon aan de zeehelden Maarten en Cornelis Tromp: beelden en schilderijen verheerlijken hun heerschappij over de zee.

Jurriëns Bouw had het grote voorrecht het opgaande werk en de kap van het woonhuis te mogen restaureren. De geveldelen waren door condensvorming gaan rotten. Het hout is geïmpregneerd tegen zwammen en bruinrot. Ook spanten en dakbeschot waren toe aan een grondige opknapbeurt. Op het dak werd zink vervangen door lood. Er kwamen nieuwe leien in oudduitse dekking. Trompenburg is een Rijksmonument. De Rijksgebouwendienst wilde met de restauratie van dit pand, dat op de monumenten-top-100-lijst staat, een voorbeeld stellen. De restauratie moest aan de

hoogste eisen voldoen.

Bouwhistorisch onderzoek ging aan de restauratie vooraf. Behoud was het uitgangspunt, het originele materiaal moest zoveel mogelijk geconserveerd worden. Bij de werkzaamheden werd niet op een dubbeltje gekeken. Er was ruimte voor ambachtelijkheid. Volgens Arie van Hattem, de uitvoerder, was het een 'ouderwetse restauratie'. De jonge restauratiearchitect Hans Vlaardingebroek kon met dit project zijn visie laten stralen. Het woonhuis ziet er aan de buitenkant dan ook majestueus uit met zijn nieuwe beschildering in beige, ossenbloedrood en bruin. Onder leiding van Jan Lakerveld maakt Jurriëns zich nu op voor de restauratie van het binnenwerk.

Zo mooi als het huis is, de echte rust is pas bovenop het platte dak te vinden. Hier op het dak is ruimte. Mijlenver kan je kijken. Bij helder weer zal Cornelis Tromp vaak naar het Noorden getuurd hebben, naar de Zuiderzee, om een glimp op te vangen van zijn geliefde zeilschepen.